

saadan Indskrænkning paa disse Sag, at der ikke kan være Tale om, at de skulle fremkalde Overbeholdelse. Hvad de andre Sag angaar, tror jeg ikke, der kan være Tale om at tage noget af dem bort. Man vil se, som der blev gjort opmærksom paa af det ærede Medlem for Langeland (Brandes), at jeg har opført disse forskellige Sag i en vis Rækkeorden, og den har ganske vist en saadan Betydning, som det ærede Medlem mente, den skulde have. Jeg ser heller ikke, at det ærede Medlem her er særlig uenig med mig, undtagen i, at jeg har søiet Sang til Gymnastik. Jeg antager, at det er temmelig ligegyldigt i og for sig, hvor Sangen staar opført; det har kun været min Mening, at Sangens Betydning for Undervisningen i de lærde Skoler just ikke saa meget er at lære Eleverne at synge, som det, naar de ellers have Stemme, er en sund legemlig Uddannelse for dem. Derfor har jeg sat den sammen med Gymnastik. Naar der fra forskellige Sider er blevet yttret, at der ikke i dette Lovforslag er lagt tilstrækkelig Vægt paa Historie, kan jeg i det Væsentlige erklære mig enig med det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 5te Valgkreds. Heller ikke jeg tror, at der gjøres noget særlig Godt for Drengene ved at give dem en vis Overfugt og Udsigt over Kulturhistorien. Jeg tror, de skulle have visse bestemte positive Kundskaber i Historien, som de bagefter, naar de blive voksne Mennesker, kunne støtte sig til og studere videre paa. Jeg tror ikke paa den kulturhistoriske Undervisning i selve Skolen; gjør den Noget, gjør den kun Skade. Det andet Punkt, med Hensyn til hvilket det ærede Medlem var uenigt med mig, var, at jeg havde ladet Examen blive ved de enkelte Skoler og ikke havde forsøgt at føre den tilbage til Universitetet, hvor den var i gamle Dage. Jeg tror, at det er det almindelige Ønske i Skolerne at beholde denne Examen, men jeg skal forøvrigt indrømme det ærede Medlem, at der naturligvis derigennem, at Examen er lagt hen til Skolerne, og gennem Skolernes gamle naturlige Lyft til at vise sig fra en fordelagtig Side ved Examen kan fremkomme Overbeholdelse, som ikke har været paatænkt, ja, som staar i Modstrid med de Anordninger, som ere givne af vedkommende Ministerium. Jeg skal sige, at det er et Punkt, hvorpaa jeg, hvis man ellers kunde blive enig om Loven, skulde være meget villig til at bøje mig. Jeg har ikke Noget mod den gamle Examen artium; tværtimod. Ogsaa jeg har fra Først af havt den Mening, at det var rigtigt, at vende tilbage til den; men jeg har troet, at det, da Skolerne nu engang havde Examensret og ganske sikkert sætte Pris paa den, ikke var værdt at jeg paa dette Punkt foretog nogen Forandring, naar jeg ikke havde nogenjohelst Wisshed for, at det var et almindeligt Ønske udenfor Skolerne. Der kunde maasse forøvrigt paa dette Punkt gaaes en Mellemvei, som maasse vilde tilfredsstille en

Del, nemlig ved at oprette Examenskommissioner for dem, der ville tage Examen, men ikke ønske at tage den ved en af de af Staten anerkjendte Skoler. Jeg skal henstille, om det ikke var en Mellemvei, som vilde kunne gaaes; derved ville saadanne Skoler, som ikke ville undertaste sig det Statstilsyn, som det ærede Medlem klagede over, faae den nødvendige Velighed og Frihed til at kunne lade deres Disciple til Universitetet, uden at det kunde forlanges af dem, at de skulde sende dem til en anden Skole for der at blive examinerede. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds (Brig) var af den Formening, at den Uvedeling, der var indført ved Loven af 1871, i sit Grundlag, i sit Grundvæsen var rigtig og forsvaerlig, selv om man kunde ønske den rettet paa forskjellig Maade. Saaledes som Uvedelingen er gennemført, tror jeg ikke, man kan sige Andet, end at den med Nødvendighed maa medføre Overbeholdelse. Det er jo muligt — og det tvivler jeg ingenlunde paa — at Hensigten fra Først af med at indføre denne Uvedeling just har været at komme bort fra Overbeholdelsen, der var klaget over var tilstede inden 1871. Men jeg kan kun sige, at man da paa en ganske mærkelig Maade har gennemført denne Tanke. Men har indført 2 nye Sag: Obnordist og Engelsk, man har dernæst ført det franske Sprog helt igennem begge Afdelinger, endvidere har man indført fransk Stil i den ene af Afdelingerne; jeg har forøvrigt ikke kunnet se Grunden, hvorfor man ikke har indført den for den anden Afdeling ogsaa. Ved disse Forandringer i det Gamle har man ikke virket mod, men for Overbeholdelsen. Endvidere har man virket for Overbeholdelsen ved at fordre Afslutning af Mathematiken ved 4de Klasse's Udgang for de egentlige latiniske Studerende, og ved at fordre en Afslutning paa samme Tidspunkt af Latinen for de egentlig mathematiske Studerende. Nu forstod jeg ikke ret, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 2den Valgkreds egentlig mente, naar han foreslog en Forandring paa dette Omraade, sigtende derhen, at Mathematiken søttes op gennem 5te og 6te Klasse for de Latinistuderendes Vedkommende, men saaledes, at der dog i det Hele taget ikke lærtes mere Mathematik, end der nu læres, og paa den anden Side, at Latin, maaste ogsaa søttes, søttes op gennem den mathematiske Afdeling, uden at der i det Hele lærtes mere Latin af de mathematiske Studerende end hidtil; thi dette maatte jo nødvendigvis medføre en langt tidligere Deling af Skolen. Det vilde jo i sine Konsekventer føre til en Deling af Skolen fra det 12te Aar af — jeg ser ikke rettere — eller maaste fra det 13de Aar; thi der, der skulle gjøre Mathematiken til deres Hovedstudium, kunne ikke nøies med den Mathematik, som det ærede Medlem selv — forøvrigt enig med mig — vilde have, at de Latinistuderende skulle